

...וזתו בלבנו להבין ולהשכיל...

A step-by-step approach to understanding Chumash text independently

להבין ולהשכיל

L'HAVIN U'LEHASKIL

9A

פרשת מקץ
פרק מ"א

על...מצרים

ויקראו לפניו אברך ונתתו איתו
ירכב איתו...

a division of

אגודת מוסדות לחינוך יומי
CONSORTIUM of
JEWISH DAY SCHOOLS

תִּכְן הָעֵינַיִם

5 Theme Song *וְהַשְׂבִּיל וְהַהֶבֶן*

6 Charts

23 שָׁרָשׁ פָּרָק מ"א:

הַלְמוֹמוֹת פְּרָצָה א' - ז'

28 פְּסוּקִים א' - ז': הַלְמוֹס הַפְּרוֹת

40 פְּסוּקִים ה' - ח': הַלְמוֹס הַשְּׁלֵטִים

51 פְּסוּקִים ט' - ט"ז: יוֹסֵף הוֹבֵא לְפָתוֹר אֶת הַהַלְמוֹמוֹת

51 פְּסוּקֵי ט"ז: יוֹסֵף צוֹנֵה לְפָרָצָה

סֵפֶר הַהַלְמוֹמוֹת לְיוֹסֵף י"ז - כ"ג

68 פְּסוּקִים י"ז - כ"א: הַלְמוֹס הַפְּרוֹת

68 פְּסוּקִים כ"ב - כ"ג: הַלְמוֹס הַשְּׁלֵטִים

פְּתוּחוֹת שֶׁל יוֹסֵף וְהַצִּצְהַ כ"ה - ל"ח

81 פְּסוּקִים כ"ה - ל"ח: הַפְּתוּחוֹת

95 פְּסוּקִים ל"ט - מ': הַצִּצְהַ

95 פְּסוּקֵי מ': שְׁחַח לְיוֹסֵף

מִנֵּי יוֹסֵף לְמִשְׁנֵה לְמִלְכָּה ל"ט - מ"א

107 פְּסוּקִים מ"ב - מ"ג: הַמֵּנִי

107 פְּסוּקִים מ"ד - מ"ה: הַהֲבָרָה

107 פְּסוּקִים מ"ו - מ"ז: שֶׁסָּ, נְשִׂאוֹן, גִּיל

קִיּוֹם הַהַלְמוֹס מ"ז - נ"ז

121 פְּסוּקִים מ"ח - מ"ט: הַשׁוֹבֵעַ

121 פְּסוּקִים נ' - נ"ב: הַנֵּי יוֹסֵף

133 פְּסוּקִים נ"ג - נ"ז: הַרְצָה

prepare – ת,א,ש (13	end/cut off – ק,צ,צ (1 *
gather – ק,ה,צ (14 *	awake – ק,צ,ק' (2 *
pile – ר,ה,צ (15	sleep – י,ש,ק' (3 *
ride – ה,ה,ה (16 *	grow – מ,א,צ (4 *
raise – ה,ו,א (17 *	shallow – ה,ל,צ (5 *
stop – ח,ב,ל (18 *	shake/ (to) ring – מ,צ,ש (6
forget – ה,ש,ה (19	interpret – ת,ר,ש (7
begin – ח,ל,ל (20	get angry – ק,צ,ק (8 *
hunger – ה,צ,ה (21 *	run/rush – ה,ו,צ (9 *
scream – ק,צ,צ (22 *	shave – ח,ל,ח (10
sell/purchase – ה,ה,ש (23 *	to appoint – ת,ו,ת (11 *
become strong/ grab onto – ח,ל,ק (24 *	appoint – ק,צ,ש (12 *

* high frequency קצוץ

מנא חת בשקש.

(The *שקש* may be found going across ↔, up or down ↓.)

א	א	פ	צ	ח	א	ק	צ	צ
ו	ק	צ	ז	א	פ	ר	ב	ז
ר	א	ר	ב	ש	ז	פ	פ	ק
ח	ב	כ	ר	ש	צ	ק	פ	ס
פ	ח	א	ש	כ	צ	ב	ק	י
פ	י	ש	ה	ר	ז	ב	ק	צ

1) forget	4) begin	7) raise	10) stop
2) prepare	5) pile	8) hunger	11) appoint
3) scream	6) ride	9) gather	12) sell/purchase

ח	ק	ז	ח	ח	א	'	ק	צ
פ	ש	צ	א	ח	י	ח	ש	ז
ז	ר	ב	ז	א	ר	צ	צ	ק
ר	א	'	י	ש	'	א	ה	פ
ו	ט	ר	ת	פ	ש	ז	פ	ב
צ	ת	ו	ש	ק	צ	פ	צ	ב

1) awake	4) end/cut off	7) shave	10) interpret
2) shake	5) get angry	8) to appoint	11) swallow
3) grow	6) run/rush	9) sleep	12) become strong/grab onto

פרק מ"א

פסוקים א'-ד'

at the end	בְּסוֹף	מִקֵּץ	א'
2 years	שְׁנַי שָׁנִים	שְׁנַתִּים יָמִים	
near	אֶצֶל	עַל	
_____ river		הַיָּאֵר*	

nice in appearance	יָפֵה שֶׁל אֲרָכֹה	יְפוֹת מְרֹאָה	ב'
_____ healthy		וּבְרִיאַת	
_____ grazed	רָעוּ	וּתְרַעֲנָה	
_____ marshland	בְּהַיְצָה	בְּאָחוּ	

_____ skinny	וְרַזוֹת	וְדַקּוֹת	ג'
edge _____	שְׁפָה שֶׁל	שִׁפְת	

_____ Pharaoh woke up	וּפְרָעֹה הִתְעוֹרֵר	וַיִּקַּץ פְּרַעֲוֹה	ד'
-----------------------	----------------------	----------------------	----

* ה" = "ה" כִּי צִיָּה *

פרק מ"ח

פסוקים א'-ד'

דבור המתחיל: "עַל הַיַּאֲדוֹר" (1c)

איזה יאור?

and waters – ומַשְׁקֵה
regularly – קָדִיר
like other – כְּשֵׁאֲר

called – קרוּיִן
man made – צִידֵי אָדָם
only/except – חוּץ

קרא את הרשי

- 1) איזה יאור התורה מתכוונת?
- 2) כל היאורים האחרים נצטו בידי _____ חוץ אלה _____.
- 3) האחרים, האם הם אדם יוצרם האופן קבוע (regularly)?
- 4) איזה יאור משקה את יאורי אחרים?

"ונילום עולה בתוכם ומשקה אותם" (רש"י 1c)

דבור המתחיל: "יָפוֹת מְרֵאָה" (ב')

הֲאֵיךְ לֵדַע אֶת־בְּנוֹן?

בְּתוּבָה רַשִׁי

אֲנֵלֵא

סִימָן הוּא

_____ is a sign

לִימֵי שָׂבַע

_____ plenty

1) שְׁבַע פְּרוֹת יָפוֹת אֲרָאָה סִימָן שֶׁל:

א' שוֹבָע

א' גְּשָׁמִים

א' אֶנְי (poverty)

א' רָצָה

"וַיִּקַּץ פַּרְעֹה" (ד')

It was unusual to see ugly, gaunt and skinny cows in אֶרֶץ מִצְרַיִם. פַּרְעֹה woke up because he was shocked by the appearance of the ugly cows. (ר' בירש)

מְשָׁמְעוֹת הַחֵלֹם		חֵלֹם
The cows represent the plowing of fields. <i>The interpretation of this dream will involve food.</i> (רמב"ן)		(1) "פָּרוֹת"
The Nile overflows once a year. <i>The 7 cows represent 7 times the Nile will overflow. This represents seven years of שָׁבַע.</i> (רמב"ן)		(2) "שִׁבְעַת פָּרוֹת"
The cows graze on the banks of אֶרֶץ מִצְרַיִם. <i>This indicates the שָׁבַע will only take place in the land of אֶרֶץ מִצְרַיִם.</i> (רמב"ן)		(3) "וַתִּרְעֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם"
The 7 skinny cows came after the 7 healthy ones. <i>This indicates the 7 years of famine will immediately follow after the 7 years of plenty.</i> (אֲדָרְבַּיְנָא, רמב"ן)		(4) "עֲלֹת אַחֲרֵיהֶן"
The ugly cows will eat the healthy cows. <i>This indicates that the 7 years of plenty will be forgotten during the רָעָב.</i> (רמב"ן)		(5) "וַתֹּאכְלֶנָּה"

פרק מ"א

פסוקים א'-ד'

ג'

1. וְהָיָה שִׁבְעַת פְּרוֹת אַחֲרוֹת =

E

2. עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיָּאֵר ** =

E

3. רְעוֹת מְרֵאָה וְדִקּוֹת בְּשָׂר =

ע

E

4. וְתַעֲמִדְנָה אֶצֶל הַפְּרוֹת ** =

ע

E

5. עַל שִׁפְתַי הַיָּאֵר ** =

E

ד'

1. וְתֹאכְלֶנָה הַפְּרוֹת ** =

ע

E

2. רְעוֹת הַמְרֵאָה ** וְדִקּוֹת הַבְּשָׂר ** =

E

3. אֵת שִׁבְעַת הַפְּרוֹת ** יִפֹּת הַמְרֵאָה ** וְהִבְרִיאת ** =

E

4. וַיִּיקֶץ פְּרַעְיָה =

ע

E

* "ו" = "ו" הַיָּאֵר

** "ה" = "ה" הַיָּאֵר

ב השלים

- 1) פסול _____ שנים (מזמן ששר האשקים יצא מבית האסורים) חלם חלום.
- 2) פראה צומד אצל ה _____ . שם האור הוא ה _____ .
- 3) מן האור אלו פרות _____ ! פשר _____ .
- 4) הן ה'ו ראות ה _____ .
- 5) אמריהן אלו פרות אחרות הן ה'ו _____ , פשר _____ .
- 6) הפרות הרבות צמד אצל הפרות האראות אלו _____ האור.

ג על מי או על מה נאמר?

- 1) צמד אלו האור _____
- 2) ותראנה _____
- 3) ותצאנה אצל הפרות _____

ד I spy! - מלא מלים בפסוקים א'-ד':

- 1) זמן הוה: יח'ד _____ , _____ , _____ (א, ב, ג)
- 2) והפוק: רבות _____ , _____ , _____ (א, ב, ג, ד)
- 3) מלה שצומרת "them" (רבות) _____ (א)
- 4) שרש "stand" (תרם השרש לאברית) _____ (א)
- 5) _____ (א)

Let's Review

לשון הקדש
FACT

- The תורה is written in _____ (לשון הקדש, עברית).
- At times, לשון הקדש cannot be translated _____ (literally, context), rather it must be translated according to _____ (literally, context).

לשון הקדש
FACT

A _____ is always at the beginning of a word.
(סופית, תחילית)

לשון הקדש
FACT

Depending on the function ("job") of the תחילית, it is not always translated as in/with, like, from, to/for and the.
 true false

תחליות

Write the answer in the line provided.

1) Can there be more than one תחילית in a word? _____

Fill in the correct תחילית. (There can be more than one answer.)

_____ = א (6)	_____ = ב (1)
_____ = פ (7)	_____ = ט (2)
_____ = ק (8)	_____ = נ (3)
_____ = ר (9)	_____ = ש (4)
_____ = צ (10)	_____ = ה (5)

Translate the תחילית.

1) you (ימי) will or she will = _____	3) he will = _____
2) we will = _____	4) I will = _____

"ה" הנשאלה/"ה" הידיעה

Circle the correct letter and write it on the line provided.

___ 1) The הִשְׁאֵלָה "ה":

- (a) changes a phrase into a question
- (b) is always attached to the end of a word

- (c) is translated as "the"
- (d) points out something

___ 2) Usually, the נְקוּדָה under a הִשְׁאֵלָה "ה" is:

- (a)
- (b)
- (c)
- (d)

___ 3) The הַצְ'צָה "ה":

- (a) changes a phrase into a question
- (b) is always attached to the end of a word

- (c) is at the end of a word
- (d) points out something

___ 4) Usually, the נְקוּדָה under a הַצְ'צָה "ה" is:

- (a)
- (b)
- (c)
- (d)

מילים

Choose the correct letter from the answers below and write it on the line provided.

___ 1) נִצָּץ נֶעְ

___ 5) עָרַץ

___ 2) מֵלֶכֶּת can have ___ parts

___ 6) סוּפֵית

___ 3) תְּחִלָּת

___ 7) עִצָּץ

___ 4) בָּנִי

- A. a letter that is always attached to the beginning of a word
- B. root- The letters from which a word is built or formed.
- C. three
- D. replaces a נִצָּץ נֶעְ/noun, it can be a word or סוּפֵית
- E. verb (action)
- F. noun (person, place or thing)
- G. ending (suffix)